

Het waait wel
weer over

Het waait wel
weer over

Johan Stegeman

Tweede druk

Schrijver: Johan Stegeman

Coverontwerp: Johan Stegeman

ISBN: 9789402188967

© 2019 Johan Stegeman

ALS

Als ik nooit de angst had gehad of ik wel goed genoeg was. Wel slim, knap, stoer, aardig of eerlijk genoeg was. Als ik nooit hard had moeten werken, me nooit aan had hoeven passen aan het mogelijk ideaalbeeld van een ouder, leraar, vriendenkring of werkgever, maar de moed had gehad mijn eigen weg te bewandelen. Als ik mijn hart had gevolgd en me niet druk had gemaakt om de oordelen, verwachtingen en meningen van anderen, maar het lef en de kracht had gehad om te zijn wie ik was, was mijn leven dan niet veel eenvoudiger geweest?

Ik denk het wel.

Ik zou me niet vol hebben gevreten uit onvrede met mezelf. Ik zou in plaats van op mijn negenentwintigste al op mijn dertiende mijn diepste geheim hebben verteld. Ik zou geen maskers op hebben gezet om een typetje te spelen.

Als ik geen negatieve, zelfslopende gedachten had gehad. Als men spiritualiteit niet veroordeeld had, en als die onderdeel was geweest van het scholingsprogramma. Als men mediteren en mindfulness niet veroordeeld had, had ik dan juist niet steviger op de grond gestaan?

Ik denk het wel.

Als ik me als kind er al van bewust was geweest dat ik in mijn omgeving veilig kon zijn wie ik was. Als ik alles wat mij interesseerde en wat ik vanuit het diepst van mijn hart wilde gewoon had kunnen doen, was ik dan ook in die psychoses terechtgekomen?

Ik ben me er steeds meer van bewust dat psychoses mijn deur onder andere omstandigheden misschien wel voorbij waren gegaan. Maar het is gegaan zoals het is gegaan, en mijn manische psychoses hebben mij ook veel gebracht. Ik heb leren voelen. Mijn angst voor de dood is dankzij die ervaringen compleet verdwenen. Ze hebben ervoor gezorgd dat ik nu werkzaam ben als ervaringsdeskundige in een team gericht op psychoses, een keuze die ik volledig uit mijn hart heb gemaakt. Mijn psychotische ervaringen zijn er niet voor niets geweest: ze hebben mij geholpen mijn angsten te overwinnen en te leren zijn wie ik ben.

1. Hoe ik opgroeide

Als een vrolijk jochie met blond krullend haar en bruine ogen groeide ik op aan de rand van een kleine stad in de Achterhoek. De woonplaats had eigenlijk meer de omvang en mentaliteit van een dorp.

Ons huis was een hele oude witte boerderij, die ooit ook als fabriek had gediend. Met een beetje verbeelding kon je dat er nog in terugzien, vanwege de bijzondere en wat vreemde indeling. De dubbel bewoonde boerderij had in totaal drie trappen, zeven slaapkamers, drie grote zolders en vele kleinere zoldertjes. Het huis was voorzien van verschillende bergingen en had veel hoogteverschillen, drempels en tussendoorgangetjes. Het was een fantastische plek om verstoppertje te spelen. Het riep een enigszins mysterieus gevoel op, en al helemaal als het hard regende of stormde. De wind gierde onder de pannen door en de houten constructie piepte werkelijk overal.

We hadden een grote tuin met veel fruit en notenbomen, en een schuur met hooizolder, waarvan de planken enorm doorbogen als je eroverheen liep. Ik was ook altijd bang dat we erdoor zouden zakken. Verder hadden we een dubbele garage en wat oude houten schuren waar mijn opa zijn schapen en mijn oma haar kippen hield.

Vanuit ons keukenraam konden we vaak prachtige zonsondergangen zien. Achter ons huis stroomde de in de

Achterhoek populaire rivier de Berkel. Voor onze woning lag een doorgaande verharde weg die alsmaar drukker werd door het steeds toenemende verkeer. Verder was ons huis omringd door weilanden, die in mijn latere jeugd plaats moesten maken voor in eerste instantie de kunststoffabriek van mijn oom, en later voor diverse kantoorgebouwen en garagebedrijven.

Mijn opa, een magere man met een grote neus en grote oren, en mijn oma, een kleine mollige knappe vrouw met gepermanente haar, hadden de boerderij eerst gepacht en na de Tweede Wereldoorlog gekocht. Naarmate hun leeftijd toenam, waren de koeien en varkens niet meer nodig vanwege hun AOW-uitkering, maar tot op hoge leeftijd heeft mijn opa zijn schapen en mijn oma haar kippen gehouden. Veel trouwe klanten kwamen wekelijks eieren kopen en tegelijkertijd koffiedrinken bij mijn oma. Eigenlijk ging het haar vooral om dat laatste.

Onze woonboerderij was opgesplitst in een woongedeelte voor mijn grootouders en een woongedeelte voor ons gezin, dat naast mij bestond uit mijn ouders en zus. We kwamen regelmatig bij onze grootouders over de vloer. Mijn zus was vaak bij opa te vinden, en ik veel bij oma.

Mijn vader was een goudeerlijke hardwerkende technische man, die ik niet anders ken dan met grijs golvend haar en een bulderende lach. Hij kon wel erg boos worden en hard vloeken als het niet ging zoals hij het had bedacht. Mijn moeder was een vrolijke jonge vrouw met bruine ogen waar het ondeugd

uitstraalde. Ze werd niet gauw boos maar kon wel enorm treiteren. Mijn zus was een klein stevig meisje met blauwgrijze ogen, bijna een kopie van onze oma. Vooral als ze lachten, dan schudde bij allebei hun hele lichaam mee.

We woonden weliswaar gescheiden van onze grootouders maar konden dus wel binnendoor naar elkaar toe, hetgeen mijn zus en ik dan ook dagelijks deden. Het was voor ons als kinderen erg aantrekkelijk om een kijkje te nemen aan de andere kant. Ze hadden leuke katten en een erg lieve hond, genaamd Casper. Het was een kruising tussen een sint-bernard en een herder. Als we met Casper wandelden, wandelde hij eigenlijk met ons. Hij was beresterk en trok zo hard dat we hem amper konden houden.

Mijn oma was heel erg nieuwsgierig en kwam regelmatig een kijkje nemen aan onze kant. Vooral als ze vermoedde dat we visite hadden – en dat was geregeld het geval – stak ze haar hoofd even om de hoek. Haar klompschoenen kletterden op de plavuizen, waardoor we haar al van verre hoorden aankomen. Ze had altijd wel een smoes dat ze even de krant wilde hebben of dat soort onbenulligheden, maar eigenlijk wilde ze weten wie er waren en er het liefst even bij zitten. Mijn moeder kon daar niet goed tegen. Zij wilde liever geen bemoeienis en nieuwsgierigheid. Zij wilde het liefst met rust gelaten worden, zodat ze mijn zus en mij in enige privacy zelf kon opvoeden.

Mijn moeder kwam uit de stad en moest toen ze zwanger van mijn zus was op haar achttiende trouwen met mijn vader. Haar

ouders vonden dit verschrikkelijk, want ze was aan het leren voor verpleegster, en dat beroep was haar op het lijf geschreven. Het was in die tijd nog een schande als je moest trouwen, en opleidingen mochten dan zelfs niet afgemaakt worden van de school zelf. De ouders van mijn moeder hadden vooral moeite met het verdwijnen van het ideaalbeeld dat zij van hun jongste dochter hadden. Ze zou een heel goed verpleegster worden, en ze liep stage in een psychiatrisch ziekenhuis in Apeldoorn. Helaas werd die droom om zeep geholpen door een boerenzoon uit de Achterhoek, mijn vader.

De ouders van mijn vader boden het jonge stel de eerder beschreven woonplek aan in het leegstaande gedeelte van hun boerderij. Mijn vader werkte overdag als kassier bij een bank en 's avonds in de plasticfabriek van zijn broer, die hij runde alsof het zijn eigen bedrijf was. Hij was daardoor weinig thuis. Het was ook nodig om veel te werken, want er moest voldoende geld binnenkomen voor de opvoeding, het onderhoud van onze woning en diverse verbouwingen.

Als wij visite hadden, was het altijd een dolle boel. Ik mocht altijd ieder vriendje of vriendinnetje meenemen om te komen spelen, en dat voelde heerlijk. Iedereen vond het gezellig bij ons, en mijn vriendjes waren dol op mijn jeugdige ouders omdat ze zoveel humor hadden, wat vaak voor gezelligheid in huis zorgde.

Ik vond het fijn om met anderen te spelen, maar ik was misschien nog wel het meest in mijn element op mijn eigen speelzolder,

waar ik allemaal wegen op de grond had getekend en een heel eigen leventje had. Ik kon mij dan ook uren alleen vermaken met mijn auto's. Van oude schoendozen had ik een autogarage gemaakt, en ik speelde dat ik de eigenaar was van mijn eigen denkbeeldige autobedrijf. Ik weet niet hoeveel kilometers ik wel niet op mijn knieën over mijn speelzolder heb gekropen met een speelgoedauto vastgeknepen tussen mijn duim en wijsvinger. Alles draaide om auto's, en op mijn speelzolder voelde ik me fijn. Als kind van drie kende ik alle automerken al uit mijn hoofd. Ik ging vaak samen met een collega van mijn vader naar autorally's kijken. Mijn slaapkamer hing vol met grote posters van snelle auto's.

Zelfs op latere leeftijd verlangde ik stiekem nog weleens terug naar mijn speelzolder.

Ik heb altijd het gevoel gehad dat ik net iets meer mocht van mijn ouders dan andere vriendjes en vriendinnetjes. Ik was er trots op dat mijn moeder veel tijd met ons doorbracht en niet streng was. Althans, zo heb ik het niet ervaren. Mijn zus heeft haar vreemd genoeg wél als redelijk streng ervaren.

Mijn vroege jeugd verliep fijn, en ook in materieel opzicht ontbrak het ons aan niets, hoewel mijn ouders zeker niet zwommen in het geld. We waren eigenlijk best verwend, en ik zeurde ook wel enorm door om mijn zin te krijgen. Ik was namelijk nogal een lastige eter, en dan vooral als het om groente ging. Bietjes, rode kool, spitskool, spruitjes, koolraap, uien,

wortels – ik vond het allemaal niet lekker. In principe moesten we alles eten, maar tegenover mij waren mijn ouders minder streng dan tegenover mijn zus. Zo moest mijn zus het eten dat ze niet lustte op de logeerkamer opeten en mocht ze pas terugkomen als alles op was. Ik kan mij herinneren dat ik daarentegen maar één keer apart ben gezet op diezelfde logeerkamer, en toen heb ik het eten ook nog door het raam in de dakgoot gegooid. Van doperwtten, boerenkool, slabonen, witte macaroni en een goed stuk vlees werd ik blij.

Heel vaak werden er meerdere groentes gekookt om de sfeer goed te houden, zodat ieder kon eten wat hij of zij lekker vond.

Aan tafel heerste geregeld een gespannen sfeer omdat mijn vader steevast te laat was, waardoor het eten verpieterde, iets waar mijn moeder zeker niet blij van werd. Als kinderen mochten wij ons daar in geen geval mee bemoeien, want het laatste woord was niet aan ons. Anders waren we oude wijven.

Ik was een lief en hulpvaardig kind, op mijn driftbuien na. Als mij onrecht werd aangedaan en ik zeker wist dat ik gelijk had en een ander loog, dan werd ik ontzettend boos. Ik stompte er dan keihard op los. Met mijn zus had ik geregeld ruzie, en we waren aan elkaar gewaagd. Die boosheid had ik van mijn vader. Ik kan mij nog goed herinneren hoe enorm boos hij op mij was toen ik een keer weigerde om rode macaroni te eten wat barstensvol groente en uien zat. Ik werd hardhandig buiten bij de voordeur gezet, waarna ik, boos als ik was, tegen het raam naast de deur

begon te schoppen met als gevolg dat het bewerkte glas kapot barstte. Toen heb ik het geweten. Om sommige dingen kon hij wel lachen, maar met dit onredelijke gedrag was ik echt te ver gegaan. Ook heb ik een keer de achterdeur van onze lichtgroene Citroën GS-stationcar keihard dichtgegooid, waardoor het glas brak. Er werd weleens tegen mij gezegd dat ik mijn eigen krachten niet kende.

Verder was ik niet echt handig en ging bij mij sowieso vaak iets kapot zonder dat ik er echt wat aan kon doen.

Mijn ouders zorgden ervoor dat wij er altijd netjes bij liepen. Soms kreeg ik van mijn moeder kleding zonder dat mijn vader het wist, en ik werd door mijn vader weer gesponsord met onderdelen voor mijn oude crossbrommer zonder dat mijn moeder het wist. Althans, zo werd mij door beiden wijsgemaakt. Mijn vader sleutelde veel aan mijn crossbrommer. Ik reed de brommer elke week tijdens mijn wedstrijden op zaterdagmiddag kapot, waarna mijn vader in zijn weinige vrije avonden en op zondagen aan mijn brommer sleutelde zodat ik zaterdag weer kon crossen.

Als mijn vader aan het sleutelen was, moest ik van mijn moeder altijd even interesse tonen. Ik deed dat, en hij legde dan in geuren en kleuren uit hoe hij zijn reparaties had uitgevoerd. Hij kon werkelijk waar alles. Of het nu om het opvoeren van een brommer ging, het verwisselen van een complete motor in zijn oude bruine Saab 99, het lassen van ijzer, of om houtbewerking,

hij draaide er zijn hand niet voor om. Van die enorme handigheid had ik helemaal niets meegekregen.

Ik snapte niets van techniek en alles waar mijn vader juist zo handig in was, en het interesseerde me ook totaal niet.

Ik wilde alleen maar crossen en was blij dat mijn vader dat mogelijk maakte, maar hoe hij dat deed, maakte me eigenlijk niet zoveel uit. Hij heeft denk ik altijd wel gehoopt dat ik net zo handig als hij zou worden, maar het was voor mij niet weggelegd.

Vol gas sprong ik met mijn oude brommer over de springbulten, en als dan beide wielen in de lucht waren, vergat ik het gas los te laten. Daardoor klonk er een enorm kabaal, en op het moment dat mijn donkergroene Zündapp met handversnelling met grof geweld de grond weer raakte, schudde de brommer, en ook ikzelf, helemaal door elkaar. Veel toeschouwers bij de wedstrijden moesten altijd enorm lachen als ik voorbijkwam. Als een zoutzak zat ik op de brommer, maar ik durfde wél, en dat lef werd ook zeker opgemerkt. Ik ben zelfs een keer clubkampioen geweest. Wat niemand wist, was dat mijn vader stiekem een 70cc-cilinder op mijn brommer had gezet. Het viel niet op, want hij paste precies in de geforceerde koeling waar die oude brommer van was voorzien. Ik had dus net iets meer power dan mijn tegenstanders. Helemaal eerlijk was het niet, maar mijn vader en ik hadden er de grootste lol om.

Ik kreeg later een officieel crossframe van hem, en hij bouwde de oude Zündapp-onderdelen erop.

Met mijn vernieuwde brommer sprong ik letterlijk de spaken uit de wielen. Mijn gewicht was inmiddels toegenomen tot 95 kilo, en dat was wel erg zwaar voor de spaken van mijn nieuwe brommer.

Mijn manier van crossen werd steeds beter, en er was zelfs een toeschouwer die wel in mij wilde investeren om voor de officiële Motocross te gaan, maar hier zijn we niet op ingegaan. Ik hield het als hobby, en dat was ook goed. Vanaf mijn elfde had ik al een crossbrommer, en rondom ons huis kon ik ook overal crossen op verschillende terreinen: langs de oever van de Berkel, in het crossbos en door de weilanden. Tevens lag er op een steenworp afstand een zandafgraving.

Ik weet nog goed dat ik mijn ouders weleens om een skateboard heb gevraagd omdat dat toen erg populair was. Mijn ouders gaven aan dat een skateboard veel te gevaarlijk voor mij was. Het lijkt misschien vreemd, maar ik heb er nooit een punt van gemaakt omdat ik wel inzag dat ik voor de benodigde techniek toch wat motoriek miste. Ik heb het altijd wel vreemd gevonden dat een brommer geen probleem was.

Die inconsequentie vond ik ergens ook wel grappig, en mijn brommer crossen had ik nooit willen missen. Daar kon geen skateboard tegen op.

2. Het begin van mijn barstjes

Hoewel mijn jeugd perfect leek, was ik wel enorm angstig. Bang dat er mensen om me heen zouden sterven of ernstig ziek zouden worden, of dat mijzelf iets ergs zou overkomen. Ook was ik bang dat mensen me niet aardig vonden of me niet accepteerden. Bang dat ik niet goed genoeg was.

Binnen ons gezin werd er niet alleen veel gelachen, maar ook veel gemopperd en zeer veel geoordeeld over mensen. Of ze werden de hemel in geprezen, of we deden weliswaar aardig tegen de visite maar zeiden zodra ze de deur uit waren wat we echt van ze vonden. De een was egoïstisch, de ander een profiteur. Weer anderen waren jaloers, rode rakkers vanwege hun linkse politieke voorkeur, afgunstig, lui omdat ze afgekeurd waren of ze zagen er vreemd uit vanwege een forse neus, haren op de kin, een lelijk gebit of overgewicht. Ik imiteerde soms mensen, zodat mijn familie dan kon raden wie ik nadeed. Het imiteren van anderen vond ik leuk omdat mensen dan om mij lachten.

Ik denk dat het door het vele oordelen kwam dat ik ook steeds meer aan mezelf begon te twijfelen, waardoor mijn gevoel voor eigenwaarde afbrokkelde. Sowieso was ik al dikker dan mijn klasgenoten, wat mij een vreselijk rotgevoel gaf. Als ik van mijn moeder geen koekje mocht, ging ik naar oma en kreeg ik het daar wel. Van koekjes, witte chocola, paprikachips en gefrituurd eten genoot ik het meest. De regels met betrekking tot minimaal

junkfood uit onze vroege jeugd werden naarmate we ouder werden milder, waardoor ik het steeds makkelijker voor elkaar kreeg om dat overheerlijke ongezonde voedsel in grote hoeveelheden naar binnen te werken.

Vanaf mijn vijftiende werd ik door mijn ouders gepusht om naast school ook te gaan werken. Het was een belangrijk punt voor hen. ‘Van hard werken is nog nooit iemand doodgegaan’, luidde een gezegde dat vaak voorbijkwam bij ons thuis. Hoewel ik de waarheid van het gezegde nu ernstig betwijfel en een dergelijke houding mijns inziens een voedingsbodem vormt voor burn-outs en andere psychische problemen, was het in die tijd volgens mijn ouders en iedereen om ons heen goed als je maar hard werkte.

Ik had mijn eerste bijbaantje in de fabriek van mijn oom. Verschrikkelijk werk vond ik het: plastic bloempotten opstapelen, braampjes afsnijden met een stanleymes, of plastic producten malen in de kelder van de kunststoffabriek. Het enorme kabaal van de maalmachine vond ik erg irritant. Meestal wisselde ik om het uur van machine met andere werknemers, om nog enige vorm van afwisseling te hebben.

Ik vond het dom werk, maar dat mocht ik niet zeggen van mijn vader. ‘Geen enkel werk is dom werk,’ meende hij. Dat mijn hele familie in diezelfde fabriek werkte, benauwde me ook. Zij zaten niet achter de machines, maar wisselden matrijzen en hielden ons in de gaten. Een lichtelijk opgejaagd gevoel tijdens het werken

werd onderdeel van me. Ik vond dat ik ontzettend hard moest werken om waardering te krijgen van mijn familie.

Ik verdiende vier gulden (1,81 euro) per uur. Elk kwartier kroop voorbij, maar elk kwartier had ik dus wél een gulden te pakken. Ik spaarde voor een stereotoren, en dankzij het harde werken had ik al snel een prachtige JVC stereotoren in mijn bezit. Ik mocht gelukkig het geld dat ik verdiende allemaal zelf houden, en ik kocht veel cd's. Ik genoot ervan als mijn rockmuziek voorzien was van veel bass en het volume zette ik altijd knetterhard. Gelukkig kon dat omdat wij buitenaf woonden. Ik hield van alternatieve muziek en soft rock. The Doors, Pearl Jam, Nirvana, Janis Joplin en de Red Hot Chili Peppers waren mijn favorieten.

Op school zat ik eigenlijk alleen maar te ouwehoeren, en mijn schoolresultaat interesseerde me in het geheel niet. Mijn ouders vroegen wel hoe het ging, maar ze geloofden mij op mijn woord als ik zei dat ik geen of maar weinig huiswerk had. De brugklasperiode van de mavo duurde twee jaar, waarbij je min of meer automatisch overging van de eerste naar de tweede klas. In de tweede klas had ik veel lol met mijn klasgenoten. Van de 25 kinderen gingen er maar drie over naar de derde klas van de mavo. Al vroeg in het schooljaar had ik mijn ouders wijsgemaakt dat ik niet over zou gaan, en toen ze werden uitgenodigd voor een avond waarbij gekozen kon worden in welke vakken je uiteindelijk examen zou doen, hebben ze op mijn aanraden de school gebeld om te zeggen dat het geen zin had om op te komen

dagen, omdat ik toch bleef zitten. Precies zoals ik het had bedacht, verliep het.

Vanaf dat moment kon ik mijn lol niet op en deed ik zelfs wedstrijdjjes om het laagste cijfer te halen met een klasgenoot die er ook met de pet naar gooide. Bij toetsen leverde ik soms direct al een leeg formulier in, en ik werd er geregeld uit gestuurd. Mijn rapportcijfers varieerden tussen de één en de zes, behalve bij aardrijkskunde en geschiedenis, want dat waren de enige vakken waar ik interesse in had. Ik was een clown en hield van grapjes maken, en vreemd genoeg hadden de meeste leraren niet eens een hekel aan mij. Als mensen maar om mij konden lachen, dan was het voor mij al goed. Daar genoot ik het meeste van.

Het was op dat moment het mooiste jaar uit mijn leven, vertelde ik altijd. Alleen maar gein maken en keten. Ik nam het leven niet zo serieus, althans zo leek het voor de buitenwereld. Als ik alleen op mijn slaapkamer was, dan was ik meestal niet gelukkig. Ik keek in de spiegel en walgde van mijn veel te dikke lichaam. Met twee handen pakte ik het overtollig vet van mijn buik vast, en vooral als ik zat, voelde ik me zó lelijk en ongelukkig. Mijn klasgenoten kregen allemaal verkering, maar wie wilde mij nu hebben? Ik vond het leuk om het typetje Bob de Rooij of Annie de Rooij van Paul de Leeuw te imiteren. ‘Hallo boppers,’ zei ik dan, en ik wreef mijn haar plat met water of wat vette gel. Dit gedrag hielp mij niet bepaald om een meisje te krijgen, iets waar mijn vrienden volop mee bezig waren.

Ik besloot dan ook om te gaan lijnen, en als ik had besloten iets te doen, dan ging ik er ook voor. Niets hield mij tegen, en na drie maanden had ik bereikt dat er dertig kilo's van mijn lichaam waren verdwenen. Zonder sporten, enkel door wandelingetjes te maken met Casper, onze hond, en ook door heel veel water te drinken. Ik vermeid alle vetten en suikers. O wat was ik trots op het resultaat. Ik kon nieuwe kleding kopen en had dezelfde maat als mijn knappe slanke vriendjes. Ik kon nu ook een Levi's 501 aan. Wauw, geweldig vond ik dat. Ik hoorde er nu echt bij.

Ik kreeg zelfs verking met het populairste meisje van de klas. Ik had een topprestatie geleverd, en iedereen vond mij knap, zowel om mijn prestatie als om mijn uiterlijk.

Ik was als de dood dat ik weer dik zou worden en bleef een beetje doorlijnen. Na het eten ging ik naar de badkamer, waar ook onze wc te vinden was, en dan liet ik de kraan lopen zodat ze in de keuken niet zouden horen dat ik het avondeten er weer uit kotste.

Op zaterdag werkte ik van vier uur 's morgens tot één uur 's middags in een bakkerij. Ik moest daar vier uren achter elkaar brood snijden voor een bezorgbakker en deed dat zonder ook maar een sneetje brood te eten, zodat het lijnen snel ging. Voordat ik met mijn drastische lijnperiode was begonnen, ging het er daar heel anders aan toe. Nadat ik het brood door de snijmachine had gehaald, waren de overheerlijke roomboter cakes aan de beurt. Deze cakes werden besteld door de verschillende

hotelketens in de buurt. Ik had dan flinke trek na al die uren werken en kon de geur van de roombotercake niet weerstaan. Mijn verslaving was zo extreem dat het mij is gelukt om iedere week de middelste plak van alle cakes ertussenuit te halen; het viel niet op dat er bij alle bestellingen een plakje te weinig werd afgeleverd. Ik werkte die plakjes zo snel mogelijk naar binnen en genoot daar dan kort maar intens van. Ik wist dat het niet mocht, maar ik voelde me toen nog niet zo schuldig. Ik kon er echt niet van afblijven. Gelukkig heeft nooit iemand het ontdekt.

Als de bezorgbakker het brood had opgehaald, poetste ik de hele bakkerij schoon. Met een plamuurmes stak ik de platgelopen krenten van de grond. Ik werkte zo hard als ik kon. De bakker had nog nooit een knecht gehad die zo hard werkte en complimenteerde mij regelmatig, en daar was ik ontzettend trots op. Thuis aangekomen, hielp ik mijn ouders met grasmaaien of schilderen. Er was altijd wel wat te doen.

's Zaterdagsavonds ging ik met mijn vrienden stappen. Voordat ik met lijnen begon, dronk ik regelmatig veel alcohol en werkelijk ook alles door elkaar. Ik vond zelf dat ik daar enorm grappig van werd, maar het maakte me ook luidruchtig, waardoor ik er voor anderen niet altijd leuker op werd. De drank zorgde er soms voor dat ik de behoefte had om spullen van anderen kapot te maken. Ik hoopte dat mijn vrienden mij daarom stoer zouden vinden en er net als ik ook hard om konden lachen. Niet bepaald gedrag waar ik trots op ben.

Tijdens mijn lijnperiode dronk ik geen druppel alcohol, alleen maar spa rood. Om dan toch wat te experimenteren, had ik een hele grote zak wiet gekocht. Dat leek mij een veel beter alternatief voor in het weekend, en wat voor mij vooral een hele belangrijke drijfveer was: je kwam er niet van aan. Gelukkig is het bij mij qua drugs alleen bij wiet en hasj gebleven, en ik denk dat ik dat vooral te danken heb gehad aan het boek *De moeder van David S.*, dat Yvonne Keuls heeft geschreven. Daarin wordt duidelijk gemaakt dat er nog nooit iemand aan de drugs is gestorven die niet met het roken van een joint is begonnen. Ieder keer als ik blowde, dacht ik aan die woorden en aan de heftigheid die de drugsverslaving bij David S. en zijn familie had aangericht.

Iedere zaterdag was ik zonder slapen 24 uur op, en dan gingen we alle feestjes en discotheken af. Ik probeerde iedere keer zoveel mogelijk mensen bij elkaar te verzamelen, want ‘Hoe meer zielen, hoe meer vreugde’ gold toen zeker nog voor mij.

3. De comeback van Jezus

Ik voelde me meer dan fantastisch en was trots op mijn gewicht en alle positieve aandacht die ik kreeg. Ik had veel energie, en ik had steeds minder slaap nodig. Tijdens de nachten dat ik geen behoefte meer had om te slapen, ging ik studeren en oude grammofoonplaten van mijn zus en ouders draaien. Als ik ze bij mijn zus van de kamer had gehaald, moest ik heel erg oppassen dat ik ze exact hetzelfde weer teruglegde. Door de week woonde mijn zus vanwege haar studie in Breda, maar in het weekend was ze thuis, en ze had het haarfijn in de gaten als er in haar slaapkamer gerommeld was. Mijn moeder leende weleens kleding van haar en vergat die op exact dezelfde plek terug te leggen, en dan was er heibel in de tent. Niemand kon het horen als ik 's nachts muziek luisterde, want mijn kamer bevond zich een heel eind van alle andere slaapkamers af.

Naast school, werk en uitgaan was ik ook ernstig op zoek naar de waarheid en het nut van het leven, en ik wilde heel graag weten hoe het hiernamaals in elkaar kon zitten. Ik las veel spirituele boeken en ging er helemaal in op. Op een bepaald moment begon ik zelfs vragen te stellen aan God. Als ik de vragen zo formuleerde dat ik er een ja of nee op kon krijgen, dan zag ik via de digitale klok van mijn stereotoren de antwoorden. In mijn beleving gingen de oranje digitale cijfers feller branden bij het antwoord 'Ja'. Overal kreeg ik antwoord op. Mijn succes kon niet op, en ik voelde me erg gelukkig en energiek.